

Sayı : B.13.2.SGK.5.01.08.00/31-
Konu : İnşaatların yapı sınıf ve gruplarında
yapılan değişiklikler

.....SOSYAL GÜVENLİK İL MÜDÜRLÜĞÜNE
.....SOSYAL GÜVENLİK MERKEZİNE

Bilindiği gibi, 28/8/2008 tarihli ve 26981 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin "Özel nitelikteki inşaatlarda araştırma ve inceleme yapılacak işlemler" başlıklı 118 inci maddesinin;

2 nci fıkrasında; bina maliyetinin, belediyeler, valilikler ve ruhsat vermeye yetkili diğer makamların vermiş olduğu inşaatın ruhsatnamesinde yazılı bulunan, ruhsatnamesi yoksa ünitece tespit edilecek yüzölçümü ile birim maliyet bedelinin çarpımı suretiyle bulunacak tutar üzerinden hesaplanacağı,

3 üncü fıkrasında; birim maliyet bedellerinin, her yıl inşaatın sınıfı ve grubuna göre Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tespitiyle Kurumca çıkarılacak bir genelleme ile açıklanacağı,

4 üncü fıkrasında; inşaatın niteliği dikkate alınarak, inşaatın ruhsatnamesi ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca tespit edilen listede kayıtlı yapının sınıfı ve grubunun farklı olduğunun anlaşılması halinde, inşaatın yapı grup ve sınıfının, Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca mahallinde düzenlenen tespit tutanağına istinaden ünitece belirlenerek işlem yapılacağı, ünitece tespit edilen yapı sınıf ve grubuna gelen itirazların ise karara bağlanmak üzere Asgari İşçilik Tespit Komisyonuna intikal ettirileceği,

yönündeki düzenlemeler ile özel nitelikteki bina inşaatları ile ilgili yapılacak "Araştırma" veya "İnceleme" işlemlerinin esasları belirlenmiştir.

Söz konusu düzenlemeler çerçevesinde yapılmakta olan Araştırma veya İnceleme işlemlerinde esas alınmakta olan inşaatın yapı sınıfı veya grubunda Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca sonraki yıllarda değişikliğe gidildiği, başka bir ifade ile anılan Bakanlıkça inşaatın sınıfı veya grubunun sonraki yıllarda yayımlanan listede daha alt bir sınıf veya grupta tasnif edildiği durumlarda işverenlerle ihtilafa düşüldüğü gözlemlenmiştir,

Buna istinaden, 21/11/2008 tarihli ve 27061 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile bahse konu Yönetmeliğinin 118 inci maddesinin 4 üncü fıkrasına eklene cümleyle; inşaatın sınıfı veya grubunun, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yayımlanan listede daha alt bir yapı sınıfı veya grubunda tasnif edilmesi yönünde yapılan değişikliklerin, araştırma veya inceleme işlemi sonucu tespit edilen borcun kesinleşmesine kadar dikkate alınacağı, hükme bağlanmış bulunmaktadır,

Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde yapılan bu düzenlemeye istinaden; özel nitelikteki bina inşaatı işyerleri ile ilgili olarak gerek Ünitelerimizce yapılan Araştırma işlemi, gerekse Kurumumuzun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti hususunda yapılan işlem (inceleme) yahut Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kurumuna göre yetki verilmiş serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler tarafından işverci kayıtlarının incelenmesi sonucunda düzenlenen raporlara istinaden Kuruma bildirilmediği tespit

edilen işçilik tutarları üzerinden Kurumca re'sen tahakkuk ettirilen sigorta primlerinin işverene tebliği üzerine, prim borcunun idari aşamada kesinleşmesine kadar Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca inşaatın sınıfı ve grubunun, daha alt bir yapı sınıfı veya grubunda tasnif edilmesi yönündeki değişiklikler dikkate alınacaktır.

Prim borcunun idari aşamada kesinleşmesi; araştırma işlemine istinaden hesaplanan borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödeneceğinin ve daha sonra Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılması istenilmeyeceğinin bir dilekçe ile bildirilmesi veya Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca/serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler yapılan tespitlere istinaden tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde itiraz edilmemesi veya süresi içinde yapılan itiraza ilişkin kesin kararın alınması halinde gerçekleşmektedir.

Yönetimlik hükmü karşısında; prim borcu kesinleşmemiş olmak kaydıyla, Kurumca veya işverenin başvurusu üzerine, inşaatın sınıfı ve grubunun Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca daha alt bir yapı sınıfı veya grubunda tasnif edilmesiyle ilgili olarak, prim borcu;

Araştırma işlemi sonucunda tahakkuk etmiş ise, durumun Ünite İtiraz Komisyonunca değerlendirilerek sonucunun işverenlere yeniden tebliği.

Kurumumuzun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca işin yürütümü için gerekli olan asgari işçilik miktarının tespiti hususunda yapılan işlem (inceleme) yahut serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler tarafından işyeri kayıtlarının incelenmesi sonucunda düzenlenen raporlara istinaden tahakkuk etmiş olması halinde ise, Kurumumuzun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca veya serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirler tarafından yeniden rapor düzenlenmek ve sonucuna göre işlem yapılmak üzere durumun Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının ilgili Grup Başkanlığına veya ilgili meslek mensubuna aktarılması,

gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini, prim borcu kesinleşmemiş olan bina inşaatı işyerlerinin yapı sınıf ve grubunda meydana gelecek değişikliklerle ilgili olarak gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

İbrahim ULAS
Genel Müdür

21/11/2008 İcra Mem : P.BABER

.../11/2008 Şef : B.GÜR

.../11/2008 Şb. Md. : H.FYCE

.../11/2008 Dai. Bşk. V. : N.AİŞİN

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

05 MAYIS 2008

Sayı : B.09.0.YİG.0.15.00.07/1293
Konu : Sicil Durum Belgesi

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA

İlgi: İçişleri Bakanlığı hitaplı 22.02.2007 tarih ve 526 sayılı yazımız.

İçişleri Bakanlığına gönderilmiş olan ilgede kayıtlı yazımızda, bazı idarelerce, projelerin incelenmesi, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerinin onaylanması aşamasında, ilgili meslek odasından o iş için sicil durum belgesi istenmemesi, sicil durum belgesinin tarih ve sayısının yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesinin ilgili bölümüne yazılmaması ve onaylanan yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesinin bir örneğinin ilgili meslek odalarına gönderilmemesi sonucunda usulsüzlüklerle karşılaşılacağına açık olduğu, dolayısıyla sicil durum belgesinin istenmemesi ya da gereksiz olduğu gibi bir durumu söz konusu olmayıp, belge istenmesine ilişkin tüm mevzuatın kamu yararı içerdiği, Yönetmelikle getirilen bu doğrultudaki düzenlemelerin eksik olduğu gerekçesi ile Makine Mühendisleri Odası tarafından yargıya intikal ettirildiği, Danıştay 6. Dairesinin getirilen düzenlemenin hukuka aykırı ve eksik olmadığına karar verdiği, ancak, Bakanlığımızın bu konuda yazmış olduğu yazılarda yer verilen *proje müellifi mimar ve mühendislerden "sicil durum belgesi" talep edilmesi gerektiği* yönündeki ifadelerin aksine, bazı idareler tarafından, ilgili Kanun ve Yönetmeliklerden çıkarılan sonuçlar, konuyla ilgili Bakanlığımız Genelgeleri ile getirilen açıklamalar ve 5216 sayılı Kanunun 27. maddesi doğrultusunda, proje müellifi mimar ve mühendislerden "sicil durum belgesi" talep edilmemesi gerektiği bildirildiğinden, "...oda sicil durum belgesi ile ilgili uygulamaların ilgili Genelge ve Bakanlığımız yazılarına uygun bir şekilde yapılması konusunda ilgili idarelerin talimatlandırılması..." hususu belirtilmiştir.

Bu defa, ilgili idarelerden alınan yakınlarda, "... ilgili Kanun, Yönetmelik ve Genelgelerde, mimari proje, hesap ve resimler gibi mesleki ürün ve çalışmalar üzerinde, belediyelerin, meslek odalarınca vize zorunluluğunu koymalarının mümkün olmadığı, meslek odalarının içerik açısından değil, sadece üyenin odaya kayıtlı mimar ve mühendis olup olmadığı ve mesleki bir kısıtlama içinde bulunup bulunmadığı yönünde denetim yapabileceği, proje müelliflerince yapılan projeler yapı denetim kuruluşu tarafından kontrol edilip mesuliyeti üstlenildiğinden, bu projelerin, 4708 sayılı Kanunun 2. maddesi gereğince, ayrıca Mühendis ve Mimar Odaları, vize ve onayına tabi tutulmaması gerektiği, meslek mensupları arasında vize uygulaması olarak anılan proje içeriği denetiminin meslek örgütleri tarafından yapılamayacağına dair yargı kararlarının mevcut olduğu, tüm bunlara rağmen, TMMOB'a bağlı meslek odalarından bazılarının proje müellifi mimar ve mühendislerle düşük meblağ ücret karşılığında sicil durum belgesi düzenledikleri, bazılarının ise, proje müelliflerinin sicil durum belgesi talebi üzerine, TMMOB Mimarlar Odası'na yayımlanmış olan Serbest Mimari Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 18. maddesi dayanak gösterilerek, tapu, çap, röperli kroki, imar durumu, kat krokisi ve gerekli dokümanlar istenmek suretiyle "mesleki denetim" adı verilen proje içerik denetimi yaptıkları ve bu iş için yüksek miktarlarda mesleki denetim bedeli aldıkları sonra sicil durum belgesi düzenledikleri, bu yasal olmayan durum karşısında, hazırladığı projesine mesleki denetim

Harbiye Mah. Çetin Emek Bulvarı No:5 Dikmen / ANKARA

Tel.: 0 312 480 08 10

Faks: 0 312 481 50 70

e-posta: yigm@yigm.gov.tr

Elektronik Ağ: YIGM: www.yigm.gov.tr

YDK: <http://ydk.yigm.gov.tr>

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.09.0.YİG.0.15.00.07/
Konu : Sicil Durum Belgesi

uygulatmayan ve sicil durum belgesi almadan ruhsat için İlçe Belediyesine başvuru proje müelliflerine Oda tarafından uyarı ve para, daha sonra süreli olarak meslek uygulamalarından men cezası verilerek mağduriyete neden olunduğu..." beyan edilerek, Bakanlığımızdan konunun bir kez daha değerlendirilmesi talep edilmiştir.

Bjlandığı üzere, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Anayasamızın 135. maddesine göre kurulmuş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olup, bu meslek kuruluşu üzerinde Devletin idari ve mali denetimine ilişkin kuralları Kanunla düzenlenmiştir. 27.01.1954 tarihinde kabul edilen 6235 sayılı TMMOB Kanununun 2. maddesinde Birliğin amacı belirtilmiş ve 39. maddesinde ise; bu Kanun hükümlerinin, Birlik Genel Kurulunca uygun görülecek bir talimatname ile uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanunun Odalar ile ilgili bölümünde ise, böyle bir tüzük veya yönetmelik yayımlama yetkisi bulunmadığı gibi, 02.12.2002 gün ve 24954 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve bilahare 12.09.2004 gün ve 25581 sayılı Resmi Gazete'de değiştirilen TMMOB Ana Yönetmeliğinin içeriğinde, dayandığı 6235 sayılı Kanunla ilgili çelişkiler olması münasebetiyle buna gerekçe gösterilemeyeceği de aşikardır. Kaldı ki, bu Kanunun 19.04.1983 tarih ve 66/12 sayılı KHK ile değişik Ek 3. maddesinde, "Birlik üzerinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığının İdari ve Mali Denetimi" zorunlu kılınmış, Ek 4. maddesinde ise, "amaçları dışında faaliyet gösteren Birlik ve Odalar ile Bakanlığın tasarruflarını kanunî bir sebep olmaksızın yerine getirmeyen veya eski kararda direnme niteliğinde yeni bir karar veren veya Kanunun zorunlu kaldığı işlemleri Bakanlığın uyarısına rağmen yerine getirmeyen Birlik ve Oda organları hakkındaki yaptırımlar" açıklanmıştır.

Öte yandan, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 2. maddesinin 4. fıkrasının (a) bendinde; "... Yapı denetim kuruluşlarının, proje müelliflerince hazırlanan yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre incelemek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol ederek, ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulmadan ilgili idareye uygunluk görüşü vermekle görevli oldukları ..." hüküm altına alınmıştır.

TMMOB'a bağlı bir kısım meslek odalarınca, tabi oldukları Kanunla böyle bir yetki verilmemiş olmasına rağmen, Kanunun içeriğiyle ters düşecek Yönetmeliği Resmi Gazete'de yayımlamak suretiyle, 4708 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen açık hükmünün ihlal edildiği, proje müelliflerince talep edilen sicil durum belgesinin düzenlenmesi için, projelerin vize ve onaya tabi tutulduğu ve mesleki denetim adı altında yapılan bu denetleme karşılığında yüksek miktarlarda bedel alındığı, buna uymayanlara sicil durum belgesi verilmediği veya meslek mensuplarının ilgili oda tarafından cezalandırıldığı gibi yasal (olmayan) davranışlar sergilendiği anlaşılmaktadır.

Bir meslek örgütü olan kurumun, meslek yeteneğini kazanmış mensubunun yeterliliğini inceleyemeyeceği Danıştay Kararları ile tescil edilmiş olup, bu durum, "mesleki faaliyetlerin kolaylaştırılması" gibi Anayasal bir görev yüklenmiş olan Birliklerin amacı ile uyum sağlamamaktadır. Bakanlığımızın ilgili Genel Müdürlüklerinin muhtelif tarihlerde yayımlanmış oldukları Genelgelerle, bir kısım meslek odalarının bu uygulamalarının yasal olmadığı ve 4708 sayılı Kanuna ters düştüğü birçok kez açıklanmıştır. Bu itibarla, Mimarlar Odası tarafından 05.01.2006 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmeliğin TMMOB

Harbiye Mah. Çetin Emec Bulvarı No:5 Dikmen / ANKARA

Tel.: 0 312 480 08 10

e-posta: yigm@yigm.gov.tr

Faks : 0 312 481 50 70

Elektronik Ağ: YİGM: www.yigm.gov.tr

YDK: <http://ydk.yigm.gov.tr>

T.C.
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI
Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.09.0.YİG.0.15.00.07/
Konu : Sicil Durum Belgesi

tarafından iptali, bundan böyle yayımlanacak yönetmeliklerde Bakanlığımızdan uygun görüş alınması; proje müellifi mimar veya mühendislerden mensubu bulunduğu odaya ait "sicil durum belgesi" istenilmesi ile ilgili olarak, 3030 sayılı **Kanun Kapsamı Dışında Kalan Belediyeler Tip İmar Yönetmeliğinin 'Yapı Ruhsat İşleri'** başlıklı 57. maddesinde, 6235 sayılı *Kanunun 33. maddesine istinaden ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, büro tescillerini yaptırıp her yıl için yenilemeleri gerektiği, idarenin, kanuna aykırı uygulama nedeni ile süreli olarak hakları kısıtlanan proje müelliflerinin bu durumunu denetlemek üzere ilgili meslek odasınca düzenlenen, meslek adamının o andaki sicil durumunu gösterir, işin adı yazılı belgeyi her proje için istemesinin zorunlu olduğu* ifade edilmiş olup, söz konusu olan bu belgenin de, ilgili meslek odası tarafından her ne ad altında olursa olsun, başkaca bir işlem yapılmaksızın, **maktu bir ücret karşılığı verilmesi** ve düzenlenecek bu belgenin tarih ve sayısının, 30.01.2007 tarih ve 26419 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi Kullanılmasına İlişkin Mecburi Standard Tebliği eki TS 8737 Yapı Ruhsatı ve TS 10970 Yapı Kullanma İzin Belgesinin ilgili kısımlarına yazılması gerekmektedir.

Uygulamada yukarıda belirtilen esaslara uyulması, Genelgemizin iliniz dahilindeki tüm Kaymakamlıklara, Belediyelere, Bayındırlık ve İskan Müdürlüğüne, Organize Sanayi Bölge Müdürlüğüne, varsa Serbest Bölge Müdürlüğüne, ilgili kurum ve kuruluşlara ve Birliğinize bağlı meslek odalarına duyurulması hususunda gereğini rica, bilgilerinize arz ederim.

Faruk Nafiz ÖZAK
Bakan

Dağıtım:

Gereği :

- Pilot 19 İl Valiliğine
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine
- Selânik Caddesi No:19/1 06650
- Yenişehir/ANKARA

Bilgi:

- İçişleri Bakanlığına